

stillet af den ærede Ordfører for Forespørgerne.

Martin Olsen: Jeg skal straks sige, at jeg ikke er i Stand til at anbefale den Dagsorden, der er foreslaaet, ikke af forskellige Grunde, men alene af den Grund, at jeg mener, den rammer ganske ved Siden af og hviler paa et ganske forkert Grundlag, idet der er afgørende Forskel i Opfattelsen af alle disse Forhold paa Færøerne mellem Flertallet i denne Sal og de Radikale og Socialdemokraterne. Vi Socialdemokrater kan derfor naturligvis ikke stemme for denne Dagsorden, ikke mindst under Hensyn til, at det har vist sig, at Ministeren har maattet — har *maattet* — læse det omtalte Telegram paa en anden Maade, end Kommissionens Medlemmer kunde læse det, fordi det har gennemgaaet en Forandring. Det er højst aparte, synes jeg, at den ærede Ordfører for Forespørgerne (Schovelin), der har paaberaabt sig Beretningen, den ærede Ordfører, der ogsaa er Forfatter af Færø-Kommissionens Flertals Beretning, ikke har gjort sig den Ulejlighed at se det originale Telegram, thi havde han gjort det og spurgt, hvor Rettelsen var kommet fra, havde han nok faaet det at vide, og saa havde ogsaa han kunnet se, at der kunde fremkomme forskellige Opfattelser af Telegrammet. Der er, naar man læser Telegrammet uden dette Punktum, alligevel Mening deri, men Meningen bliver selvfølgelig en anden end den, der utrykkes . . . (Schovelin: Der er slet ingen Mening deri!) — jo, der er —, naar der staar et Punktum. Det var naturligvis af Interesse at faa at vide, da der hviler saa meget paa dette, hvorfra den omtalte Forandring stammer, og hvis man vil have det at vide, kunde man nedsætte et Udvalg derom for at faa det opklaret, men da jeg antager, at det har mindre at sige for Kommissionen, om der begaas en Uretfærdighed mere eller mindre, gaar jeg ogsaa ud fra, at man ikke vil gøre noget saadant.

Jeg sagde, at vi kunde ikke stemme for den foreslaaede Dagsorden, fordi den Baggrund, hvorpaa Dagsordenen hviler, opfattes saa højst forskelligt fra de to Sider, idet Forespørgselen jo baade har et Forspil og et Efterspil; det hele maa ses i Sammenhæng, for at man kan bedømme det Grundlag, paa hvilket Forespørgselen og Dagsordenen kommer frem, og det kan man ikke gøre, hvis man da ikke har været Medlem af denne Kommission, med-

mindre man faar en Forklaring af det Arbejde, der skete i Kommissionen. De tre færøske Embedsmænd fremsatte et Krav, helst om Forflyttelse selvfølgelig, meget nødig om Afsked. Der blev saa den 20. Marts 1918 i Landstinget fremsat et Forslag, der ogsaa blev vedtaget, om Mistillid til Statsministeren. Det var de sidste Krampetrækninger gennem de døende Rester af det højt privilegerede Landsting. Det skulde vise, at der var en lille Smule Livstegn endnu. Men da man ikke syntes, det var tilstrækkeligt, nedsatte man den 5. Juli 1918 den færøske Kommission. Den kom til Verden med stor Højtidelighed. Det var kun den rene skære Retfærdighed, der skulde sættes i Sædet, man vilde ingen gaa for nær, man vilde undersøge det hele baade for og imod. Det ærede 1ste Medlem for 4de Kreds (Jørgen Pedersen) var Ordfører. Han gjorde det paa sin sædvanlige overordentlig pæne Maade. Det forekommer mig dog, at det Resultat, der nu foreligger, ikke svarer til Ordføreren's Løfter og de Forventninger, som man i Befolkningen baade her og paa Færøerne maatte nære til denne Kommission. Man kunde ikke blive staaende, sagde den ærede Ordfører, ved det, der var sket i Anledning af Embedsmændenes Afskedigelse, Befolkningen havde Krav paa at faa Klarhed over Bevægelsen paa Færøerne. Det skulde ikke være saaledes, at den Del af Befolkningen, der var imod Ministeriet Zahle, skulde blive Fjender af os i Stedet for Venner. Der skulde en grundig og alsidig Undersøgelse til af alt, baade gammelt og nyt, der stod i Forbindelse med det meget omdebatterede og omtalte Telegram. Der skulde foregaa en Afhøring saavel af Parterne selv som af andre, der var i Stand til at give Oplysninger til Gavn for Sagens Klaring. Det drejede sig kun om Klarhed, man skulde have Sandheden frem, kun den rene Sandhed og intet andet. Der skulde ogsaa foretages en nærmere Undersøgelse af denne Folkeadresse, der blev iværksat paa Færøerne, og dennes endelige Skæbne. Derfor skulde vi altsaa have denne parlamentariske Kommission nedsat. Den ærede Ordfører sagde, at der var ikke Anledning til stor Debat, thi en saadan vilde der blive Lejlighed til, naar Kommissionen havde endt sit Arbejde og overgivet Resultatet til Landstinget. Senere gjorde Ordføreren gældende, at Kommissionen skulde ledes af den Side, der ønskede et virkeligt Udbytte ud fra en upartisk, reel Retfærdighed. Maaske har